

Втрата роботи – це не вирок

Третину свого життя людина проводить саме на роботі. Тому важливо, щоб професійна справа приносила не тільки кошти, але й задоволення. Проте, буває, що з тієї чи іншої причини людина втрачає роботу і перед нею постає проблема її пошуку. Та поки бажаного місця роботи не знайшлось, не варто падати духом.

Так і зробила киянка Валентина. До пенсії їй залишався всього кілька років, але у зв'язку зі скороченням штату працівників жінку звільнили з роботи. Вона одразу ж стала на облік до місцевого центру зайнятості і вже за тиждень їй призначили виплати.

Відтак, за законодавством кожен українець, який залишився без роботи, має право на отримання державної компенсації у вигляді допомоги по безробіттю. При цьому далеко не всі знають, як стати на облік у центрі зайнятості та отримати грошову допомогу по безробіттю.

Реєстрація безробітних, які звертаються за сприянням у працевлаштуванні, проводиться незалежно від зареєстрованого місця проживання чи перебування, оскільки в Україні діє Єдина інформаційно-аналітична система державної служби зайнятості.

Щоб стати на облік на біржі праці, треба зібрати такий перелік документів:

- паспорт громадянина України;
- облікова картка платника податків;
- трудова книжка або цивільно-правовий договір;
- документ про освіту (диплом, свідоцтво, сертифікат тощо);
- військовий квиток із зазначенням дати взяття на облік (у разі необхідності);
- довідка з останнього місця роботи про розмір заробітної плати (потрібно, якщо страховий стаж за останні 12 місяців становить не менше півроку).

Іноземці та особи без громадянства, які постійно проживають в Україні, визнані біженцями або особами, які потребують додаткового захисту, яким надано в Україні притулок чи тимчасовий захист, а також ті, хто одержав дозвіл на імміграцію, пред'являють посвідку на постійне проживання чи посвідчення біженця або особи, яка потребує додаткового захисту або якій надано тимчасовий захист.

Державна допомога по безробіттю

Умови, тривалість та розмір виплати допомоги по безробіттю визначені статтями 22 та 23 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття».

Відповідно до цього Закону розмір допомоги по безробіттю визначається у відсотках до їх середньої заробітної плати (доходу) залежно від страхового стажу:

- до 2 років – 50 відсотків;
- від 2 до 6 років – 55 відсотків;
- від 6 до 10 років – 60 відсотків;
- понад 10 років – 70 відсотків.

Допомога по безробіттю виплачується залежно від тривалості безробіття у відсотках до визначеного розміру:

- перші 90 календарних днів – 100 відсотків;
- протягом наступних 90 календарних днів – 80 відсотків;
- у подальшому – 70 відсотків.

Застраховані особи, які протягом 12 місяців, що передували реєстрації особи як безробітної, мають страховий стаж менше шести місяців, можуть розраховуватися на допомогу по безробіттю у мінімальному розмірі, який встановлюється правлінням Фонду.

Допомога по безробіттю не може перевищувати чотирикратного розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом, а саме – 7412 гривень.

Відповідно до частини третьої статті 22 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» допомога по безробіттю виплачується з 8 дня після реєстрації застрахованої особи в установленому порядку в державній службі зайнятості.

Водночас частиною четвертою статті 23 цього Закону визначено, що виплата допомоги по безробіттю починається з 91 календарного дня лише для осіб, які звільнилися з останнього місця роботи за власним бажанням без поважних причин.

Допомога по безробіттю виплачується не рідше ніж 2 рази на місяць, а за згодою безробітного – 1 раз на місяць. Період, за який здійснюється поточне нарахування допомоги по безробіттю, обмежується датою, що передує дню останнього відвідування безробітним центру зайнятості, де він зареєстрований. Остаточний розрахунок виплат допомоги по безробіттю здійснюється з урахуванням рішення про припинення виплат і включає в себе нарахування за останній день відвідування центру зайнятості, що входить до визначеного періоду виплати.

Кар'єрні радники

З початку січня 2019 року визначитись із роботою допомагають кар'єрні радники.

Як вони працюють?

По-перше, кар'єрні радники повинні допомагати особам усвідомити їхні сильні особистісні якості, самостійно визначити наявні конкурентні переваги, зокрема, здібності, навички. Це допоможе кар'єрному раднику спільно з клієнтом скласти індивідуальний план надання послуг чи план працевлаштування, коли клієнт свідомо підходитиме до своїх можливостей на ринку праці. По-друге, кар'єрні радники повинні підтримувати безробітного у прийнятті рішень, пов'язаних із кар'єрою.

Роботу підібрали... та чиможна відмовитись від запропонованої службою зайнятості роботи?

Так, але при цьому необхідно знати визначені Законом України «Про зайнятість населення» критерії підходящої для Вас роботи. Якщо громадянин, зареєстрований в Державній службі зайнятості як безробітний, відмовиться від двох пропозицій підходящої роботи, в тому числі за набутою професією за направленням територіального органу, а безробітний, який вперше шукає роботу та не має професії (спеціальності), відмовиться від двох пропозицій проходження професійного навчання у період з дня реєстрації (перереєстрації), то центр зайнятості припиняє реєстрацію такої особи як безробітної і в такому випадку наступна реєстрація можлива не раніше ніж через 90 календарних днів.

У якому випадку особа може бути виключена з біржі праці?

Відповідно до пункту 37 Порядку реєстрації, перереєстрації безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу, що затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 20.03.2013 № 198, центр зайнятості припиняє реєстрацію з дня:

- початку зайнятості особи (крім участі у громадських та інших роботах тимчасового характеру, зайнятості працею, пов'язаною з організацією підготовки та проведенням виборів Президента України, народних депутатів України, місцевих виборів);
- працевлаштування за наймом на умовах трудового договору (контракту);
- укладення цивільно-правового договору щодо виконання робіт (надання послуг);
- забезпечення роботою самостійно;
- призову на строкову військову або альтернативну (невійськову) службу;

- подання безробітним заяви про припинення реєстрації;
- припинення професійного навчання за направленням центру зайнятості без поважних причин;
- у разі невідвідування без поважних причин центру зайнятості та інших випадках.

У разі припинення реєстрації особа може бути взята на облік або поновлена на обліку в центрі зайнятості, до якого вона звернулася відповідно до умов вищезазначеного Порядку.

Станіслав Куценко